

stand og ikke have Noget imod at forsøge Brændevinsafgiften, ere paa den anden Side af den Mening, at skal det ske, maa det kun være enten for derigjennem i det Mindste at affaase et lige saa stort Beløb af Tolden paa almindelige Brugsgjenstande, eller ogsaa skal det anvendes helt og holdent f. Ex. til Alderdomsforsørgelse til Arbeidere eller til andet Vignende, der ubetinget og alene kommer den arbejdende Klasse tilgode. Jeg har Formodning om, at det ikke, i alt Fald ikke i den Form, som her foreslaas, vil blive Noget af den store Gave til Kommunerne, og tror derfor, at det er bedst ikke, at regne for meget dermed. Efter, at man nu i mange Aar fra den Side, hvortil den høie Regjering hører, har talt indtrængende, veltalende og pathetisk mod dette at sammenfoble Lovforslag, mod den stændige Bane, som navnlig Tiertallet i dette Thing skulde have, at ville umuliggjøre gode og nyttige Lovforslag ved at sammenfoble dem med andre, der indeholde saa store Principspørgsmaal, at intet af dem nogeninde bliver til Lov, forekommer det mig, at denne Methode at give Lovforslag Gift paa har fundet en ret energisk Støtte hos den høie Regjering. Der er snart ingen Ende paa, hvad man nu vil foble sammen. Selv hvor det dreier sig om Sygeforsær og nu om Alderdomsforsørgelse henviser man til Loven om Brændevinsafgiften, i alt Fald har Regjeringen udtryffeligt gjort det med Hensyn til Sygeforsærerne, og de to Ting, Sygeforsær og Brændevin, ere dog ret heterogene. Men vi komme endnu langt videre end til Brændevinsafgiften, for den er igjen afhængig af Toldloven. Naar vi saa komme dertil, komme vi til en Række af Stridsspørgsmaal, tilbøls — tror jeg — af ret dybtgaaende Natur; man kommer bl. A. til de nye Principer, som man nu fra Regjeringens Side forsøger at nedlægge i Toldlovgivningen, navnlig det gennemgribende protektionistiske System, som den høitærede Finantsministers Forslag til Landstinget indeholder. Der er saaledes ingen Ende paa de Overveielser, vi komme ind i, saa snart vi blot ville være ved et eneste af disse Forslag. De hænge Alle sammen; de maa paa en vis Maade Alle gennemføres samtidig. Jeg tror ikke, det er til Gavn for disse Lovforslag, at man optræder paa den Maade. Jeg tror, vi maa være en lille Smule mere bestedne og enkelte i vort Arbejde her. Vi maa hellere se at indrette de enkelte Forslag saaledes, at de kunne høres igjennem alene. At vente, at en stor Cytus af indbyrdes ret uensartede Lovforslag skulle gennemføres under de nu-

værende parlamentariske Forhold her i Landet og med det Maal af Tillid, her hersker mellem Regjering og Folkerepræsentation, turde være en lille Smule sangvinisk. Jeg skal hermed slutte, idet jeg altsaa endnu gjerne vil lægge den høitærede Minister paa Sinde at give os en saa fuldstændig og udtømmende Forklaring, som han mener, det er muligt, af, hvorledes Regjeringen tænker sig dette Forslags Stilling til eventuelt Forslag om en Alderdomsforsørgelse. Jeg tror, at dette Things Stilling til Forslaget for en væsentlig Del vil afhænge deraf.

S. Jensen: Jeg skal først gjøre en lille Bemærkning med Hensyn til Spørgsmaalet om Forsørgelsespligten. I § 2 og § 3 og de følgende Paragrafer er det slaaet fast, hvilke Personer der have Forpligtelse til at forsørge hverandre, og ligeledes er der i § 1 gjort opmærksom paa, at forsaavidt der ikke er nogen Person, der har Forsørgelsespligten, tilfalder denne det Offentlige. § 1 begynder nemlig saaledes: „Det Offentlige er pligtigt til at komme Enhver til Hjælp, forsaavidt og saalænge han ikke er i Stand til . . .“ osv. Jeg vil i den Anledning gjerne gjøre den Bemærkning, at det forekommer mig ikke ganske heldigt at begynde en Fattiglov paa den Maade, at „det Offentlige er pligtigt til at komme Enhver til Hjælp, forsaavidt og saalænge han ikke er i Stand til osv.“, og saa derefter i de andre Paragrafer at gjøre opmærksom paa, hvem der har Forsørgelsespligten, naar det Offentlige ikke har den. Jeg synes, at en saadan Lov i Grunden burde begynde med at slaa den Grundsætning fast, at det er ethvert arbejdsført Mennekses Pligt først at forsørge sig selv. Dertil ville maasse ærede Medlemmer bemærke, at det behøver man slet ikke, det er Noget, som følger af sig selv; men man kan da sige, at det kan undertiden have praktisk Betydning, at der staar i Loven dette, at det er ethvert Mennekses Pligt at forsørge sig selv. Thi, skjøndt jeg er overbevist om, at de Allerfleste af dem, som komme til at trænge til offentlig Understøttelse, ere akkurat lige saa hæderlige, lige saa retskafne Mennesker som de Andre, kan der paa den anden Side være daarlige Mennesker og dovne Individuer, som have en Slags Fornemmelse af, at de i Grunden have Ret til at lade være med at bestille Noget og leve paa det Offentliges Bestøttning. Mennesker, som ere komne noget i Berøring med den Slags Forhold, ville ofte træffe saadanne — jeg har i det Mindste i mit Liv ikke truffet saa saa daarlige Mennesker, som med den allerstørste Driftighed